

Tvorba novej realizácie výškového referenčného systému Bpv

Ing. Ján Bublavy⁽¹⁾, Ing. Branislav Droščák, PhD.⁽²⁾

⁽¹⁾ Geodetický a kartografický ústav Bratislava, Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.
jan.bublavy@skgeodesy.sk

⁽²⁾ Geodetický a kartografický ústav Bratislava, Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava.
branislav.droscak@skgeodesy.

ABSTRAKT

Národný výškový systém Baltský po vyrovnaní a jeho realizácia z vyrovnania z roku 1957 reprezentuje výškové základy v súčasnosti stále záväzné na území Slovenskej republiky. Pôvod tejto realizácie siaha ešte do doby povojnového Československa, kedy bolo vykonané prvé súborné vyrovnanie vtedajších štátov socialistického bloku. Na základe jeho výsledkov bola do roku 1962 prevedená celá Československá jednotná nivelačná sieť (ČSJNS) do Baltského výškového systému po vyrovnaní a v ňom je udržiavaná dodnes. Dlhoročné integrovanie novo vykonaných nivelačných meraní, ktoré je spojené s početnými ťahovými prevyrovnaniami jednotlivých úsekov, zapríčiňuje nehomogenitu siete ako celku, ktoré je možné vyriešiť iba úplne novým vyrovnaním celej siete. V minulosti bolo uskutočnených viacero pokusov o vykonanie nového vyrovnania, ale jeho nasadenie vždy narazilo na úskalia tej ktorej doby. V súčasnosti, v zmysle koncepčných zámerov rezortu ÚGKK SR na roky 2016-2020, prebiehajú práce na vytvorení novej realizácie Bpv, ktorá by mala nahradiť súčasnú, z roku 1957. Tvorba novej realizácie má niekoľko etáp, ktoré sú v krátkosti popísané v príspevku. Okrem popisu nivelačných meraní je príspevok venovaný aj spôsobu určovania a získavania hodnôt tiažového zrýchlenia na bodoch Štátnej nivelačnej siete (nástupcu ČSJNS na území SR), ktoré je nevyhnutné pri výpočtoch fyzikálnych výšok. Príspevok je podrobnejšie zameraný aj na analýzu vplyvu neistoty polohy bodov ŠNS na získavanie hodnôt tiažového zrýchlenia. V závere je zhodnotený stav plnenia jednotlivých etáp k dnešnému dňu aj s náčrtom plánov na najbližšie obdobie.